

بهیاننامه‌ی کاریکاتور دهرباره‌ی درویش‌می‌ئه مقرز

کاریکاتور
هریشمی باشوار

کوردستان بولا کورد
یه کسانی بول گەل

یه اک خستنی تیلکوشانی همورو دیزه سیا سی به کانی کوردستانی باشوار
له پینا وی همورو درویش‌می‌ئه او بەمدا له مەر قۇناغى پەکدا
بەلگەی داشیاری بی نەته وەی کورد و دیزه سیا سی به کانیتەنی
ما ویرانی تیلکوشەل ئەندامان و لایه نگرانی کاریکاتور ده کوردستانی باشواردا
سالاری پیش‌مەرگەی شۆریشی کوردا بیه تیتان پیش‌گەن

۱۸ ویتران
دا مەزرا تندنی کاریکاتور / ۱۲ نیمسانی ۱۹۰۹ دا ویستکی دەر وونی و راقعیتکی نەته وەی کورد بەر و
نەته وەی کوردی چەواشاده و نیېتمان دابەن کرا و لە کاروان دوا کەوتۇر پىش‌مەرنی بە حىزبىتکی
نەته وەی بی کۆردی هەبوو كە تیلکوشانی دیزه کانی له پینا وی يەکیتى و ئازاد بۇون لە چەۋساندەن وەتى
بىلگانە و پېينە چەۋسىنەرە داڭانى سا و خۆزى رېتكەنات و كىانى (ابداع) ئى تىدا بۈزۈننەتەوە كە
زېزىدەستىيەن مەدان سالى دەر بەگەنەرلە دوا كەرتۇرە کانى غىلافەتى عمرەبى ئېسلامى و شەۋافىنەتىيەن
تۈرك و غارىز بەرە و مەنلىقان بىرىپۇر

۱۹ وەندە (پارتى دىمەركرا تى کوردستان) لىدو کانەدا ھەبۇر بىلام لەبەر ئەھەنە وەك حىزبىتلىكىنى
نا و ئەندى لە ئەھەپەرەي چەپەوە تا ئەھەپەرەي راستى تىلدا كەنەپۇر و پرۆگرام و پەروەردە بەكى ئەبەن
و ستراتىيېتکى (ثابت) و سۆسيالىستانەي نەبۇرۇ كە سەرەدە کانى كومەللىكى چەۋسا وەي وەك
كەنەللى كورده وارنى چار بکات و تەنائەت لە درویشە كەنەپەه کانىسىدا نەيئەتowanى ئاستىغا بىشى ئەنلى
ئەو كوردىپەرەرانە لە کوردستانى گەورەدا بکات بەبىر بەمان ئەو درویشانەدا ئەچۈرون ئەلدىپەرە
ئەوهەي سەرچى دانى ئەددەبیات و پرۆگرام كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه
و ھەتا ئەگاتە ئەدەپتەرەي لە ئەھەپەرەنى لە شەوا دانانى دەر جىيگەن بول سەرەتلىكى الم دا مەزرا ئەنلى
كە زورەي سەرەتلىكى دا پەھتى بە كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه كەنەپەه

دا گیر که این کور دیستان و تفهیتگی به سندی پیشنهاد شد
که این سیاستی به کان نهضو سازان نهاد تفاهی اعلیٰ جنده باشد
ده بیرونیت و بوزمده می لیکدا نسده و ر لیکولینده وهی زا ستاده کو مدلگای کوردی بیت « کوردی بیت » له بیه نهاده دزیده
سهره کی یانه وی نه کری لیزه دا باس بکریت پارتو دیلوکرا اتنی کور دیستان مه مسنه لوانی نه قدره بیسنه
کور دی نه اینا نه دیه بیوه به پسیتی میزو رو تیوبیست بیو حیزبیکی نه ته ویسی کور دای اوه لف کاتریمه
بیتته سهره شانو .

به لام - نه وهی بیوی دامه - کازیکیش له بید کدم تا لیکر دیسته وهی سه دی کرد دایه تیدا نه تروانی نه
راست و روزن و پیاره چیوهی دیاری کرا وی پینکه و هورانه بی بیزی نه ته وهی پیشکمش به کورد بیکشیده
بعگه له بلاو کرا وهی سه کی سه ده کی ئایدیلولوجی رو سپورسرا وهی که (کازیکنماه) بیو هیچ شستیکی تسری
سه ده کی نه میانا به کو مدلگای کور دی بیده ، تازیکنماه جنگه له لیکدا نه وهی کی میزوروی تیسلامی بیسنه
پیوانه نه ته وهی نیمهی نور سرا وه کانی ساطع المحری و میف الرزا ز میز و ویان بیشی نه کرده و شستیکی
نه و تلوی گرگی له رزوی فیگری بیده تلدا نه بیرو دیانت کو مدلگ (سلیفات) ی تیسا بیو که
نه نه بیرو له بیدیانی بیده که می خیزبیکی شوژه کیزدا بیان بیتنه وه . کاویکنماه بیو هزار
نهستی لی هله لنه گیرا نه سالی ۱۹۶۸ / ۲۰۵۰ کرمانلیک دهستکاری وهها کرا که همروی و همسو ای و
دو زمانی کورد بیو و بید قوزگی بیز و بیهی نه ته وهی بیماندا نه کرا وهک (ئاریا بیدتی وزیند و کرد بیده وهی
بیها می زره دشت و ۰۰۰۰۰) له مهیدانی چا لاکیشدا بیرو ته وهی کور دایه تی بیده بزرو تنه وهی
کرنه په رست و اینهالی و فاشی نهسته بدر چهار نهه وهه ده وریکی خرا بی بینی له زور کاره ما ایدا
که به سه ده نه ته وهی کور ده اتنی « ته دانه ته له رزوی وهی شتی نه و - گسک لئی درا وانه - شهود بیده بیز
های ته وهی (کانی ماسنی) بمهه بیو نه وهی تاره فی غهاله تی دامان بدگریت که ئه م بیزه کودا نه بیان
تلوشی خیزبیکی نه ته وهی کور دی کرد که ها و بیانی له بینا وی بیده کر تنه وهی اکور دیستانی که ته و
بهدی هیانا نی شازادی و قیسانه دهی کور د و گدی سدنی بیده کار وانی پیشکه و تزوی جیمان له ژیمن شائیدا
که بیعو و ته وه .

۵۵ زچه نده زور له کانزه دل سپر زه کانی خیزب ۵۸ نه زور بیا که می ایدم و اقمه نه کرد به لام بیوی دامه که
بیهیان بیو نه نه کرا و هندیک بیهیان لسه نه لسی دا کار وانی خداباتیان بیدجی هیشت . له لایمه کی
تریشه وهه هر چه نده هندیک له سه کرد و دهه ار دیستوره دانی کازیک وهک (۰۰ ج ۰۰ نه)
ف ۰۰۰۰۰ دکتور نه وه) همینه بیده بیهیان لسه دهوره و بیده کجا ری لبه همه بیهیان

حیزب ایدئو لوجیک بین‌المللی و موسسه اسلامی (۱۹۰۶) را فتح کردند.
دکتور جون در پژوهیان به و کارهای ساتھ دادند اینها بجهت تیکوششده کانی حیزب اسلامی
توانیمانند بودند که این را کسانی خبرنگاری کردند و ریشه کانی خبرنگاری را پاک کردند و به هم‌کیشانی
(عزم و تاگرین) که کونه پدرست وابسته شدند می‌روند از آن‌جا که آن‌ها را در این حیزب اسلامی
بهم مخلک کیشانی و فرقی دانند توانیمانند دوا پامیمانند را کارهای ساتھی نهند ساله‌ی کاریمک
را بمالین و رووری راسته‌ی فینه‌ی بین‌المللی کردند که این را بجهت بجهت بجهت بجهت بجهت
ثیستاش لد سه ره‌تا قویان غیرکی گرفتگی کردند که این را بجهت بجهت بجهت بجهت بجهت بجهت
تیا به دیدی دیدت له سه ره‌ماه لد هم‌مو رایمنه کانی پاری سیاسی و هم‌ول و هم‌جهه کانی زیانی کوچه‌گاهی
کردی و در بجهت
قویان غیرکی نه و نه خشنه‌یه مان که بجهت تا زادی و زیانه و ریه کیتی کردند بکیشین .
یه فیض‌تنه وهی کورستانی گه ره و بجهتی بینانی سوسیالیزم لد کرم‌گاهی کرزادیدا لسی سیترونسه
سه ره کی بینه کانی پروگرامی حیزب اسلامی که دهستکاری و آورانی بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی
و بجهتی
به دی بینانی کورستانی یه کگر تورو و سوسیالیست اکرم‌گاه لیک گورانی گه ره وی لد تمرازی بجهتی
و هندی ده وله‌ته گه ره کانی بینه‌ان لد شوره‌هایی تا وهر استدا پیشه ویت که ثبتیت وی گورینی سه رجه می
باری سیاسی لدم نا ویه‌یه‌دا و دیاره لد مهش‌لده بده که نه کاری کوتوبه نایتیه بمه چندین قویان غ ده بیت
که نه گه ره وشیار عیه کی نه واری سیاسیمان لد هم‌مو رایمنه کانی (حکوم) لدم نا وچه‌یدا بجهتی و
به ته را وی ده وری هم‌مو دهیزه سیاسی بینه کان و توانی نه ته وهی کروزد و هم‌ول و هم‌جهه کانی کاژیکیش
- که پیرویسته بده رزترین و پیش‌که و تروتیزین شیوه‌ی ریکشستنی کوردا بجهتی بجهتی - لدم هم‌پر قویان غیکدا
تی نه گه بین نا توانین به سه رکه و تزویی هم قویان غیکه بپریش و پیش‌بینیه قویان غیکی تره وه و هم‌ره
ستروننه سه ره کی بینه کانی پروگرامی کاولیک گورانیان بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی
پیرویسته کانی هم‌مزد پله‌یده که تیکوشاندا در بینی گرفتارا و بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی بجهتی
بو شده وهی بتوانین به پیش‌نخشنده‌یه کی (عمل) تیکوشان دکورستانی بینه کگر تورو و سوسیالیست
که بینه افغانیک، سفاری، و ازمانی .

دروی لیکلینه ره یه کی وورد لفام ۵۵
جیزیمان بز ریزه کانی ریکخستنی جیزی رزو
هوله کونجا و تربی دروشن که خزمت به کوردا یه تی
بکات له کوردستانی باشورو زدا لم پله یهدا (و همی بهدی هینانی هم کمیکی زاتی راسته قینه یه که
نه مه رامان لفسر پیوسته کات هم مور ۵۰ و ۵۱ کی سیاسی و خدمات کمانی لم پله یهدا بو نار استه
بکهیت وه کو ئاماچیکی کا شی کورد له کوردستانی باشورو زدا
لم قواناخه شدا که دا گیزکه مری غیر اقی به پست ریئیس ریا لیه تی روسی هم مور توانایه کی بیه
ته فروتورنا کردنسی کورد راسته نهاده و ناری کوردستان خستوتده وه گه و په بی جیا کردنه وهی هیچ
بدرگریکه ریک له بورن و مهانه وهی کورد و سهر کارتنی هر رشی بیزه زی کوردستان سه رهه هیزیکی
سیاسی و هالگوی ده ر بیرونها و پریک بیت له همه مور کاتیکی تر بترا پیوسته بدر خستنی تیکوشانی
هم مور جیزیه سیاسی بیده کانی سورشی کوردستان اه کاهه ئه رکیکی میز و وی سه رهه کمان و
به - بدیهیا ت - بکی سیاسی هزار نین که هم مور ۵۰ جیزیه سیاسی بانه هاو دروشمی کاتین " که
ئیمرو له کوردستانی باشورو زدا بهدی هینانی هم کمی زاتی راسته قینه یه بو کوردستانی باشورو "
تیکوشانیان له پینا وی بهدی هینانی هدو درویه ایدا به کبخمن ، جون که ته نیا به جن هینانی ئه ده و
یه کخشته هی تیکوشان له پینا وی درویش میکی (اندشتدا مه مه کی راسته گویی یه بو ده جیزیک لنه و
جیزیانه ی بدر زی ئه گهندوه *

وهنه بیت (انظهار) کردنسی کاریک له لایدن بدر پرسیارانی پارتی دیموکراتی کوردستانه ره تواني بیتی
ریگا له ئهندامانی جیزیمان شه هیدان ؛ عمر بال معمور و ملازم محمد و جمال و هستا محمد و مساو -
بیرانیان بگریت که ته و بره شهان ازی له پینا وی ره و کوردستاندا له لایه ره کانی میز و ودا تو ما ر
بکهن و بیان ئیستاریگانی له قاره مانیتی و همینه بی ئهندامانی کاریک له جه بمه بدره ستم و
خوینا و عیده کانی شهری رزگاریدا و له مه فره زه دل اه کانی سرپا و سورشی گیری کوردستاندا پی بگیریت
به لام که ئیمه هه مومان بیمانه ویت له پینا وی سه بدر زی نه تدوه که ماندا تیکوشین و ئاما دهی
هم مور قوربا تی به ک بین له و ریگا یهدا ئه ده زه نانی او چه وساندنه وه و قهده غه کردنه ی کازیک بسو ۹۹۹

و بدر زه وندی و سو و دی کی تیدا به ??
لیره دا و تهی بدر پرسیاریکی سوپا و سورشی - ته رهستان ده بینیه وه پاد کاتیک که له لایدن
که سانیکی سه رهه ده ز کا یه کی سورشی و ۵۰ بیع اکد بدر ایده اه که - نابی کازیکی لا هبن و نابی

نار پیشمه رکهدا همینه له زه لامدا پیشمه روتونه ؛ شهود پیشمه رگاههای ای من له همه مهور گهیمه که زا
من و همه میشه دارا یه کهن کا مه شهر زنگ خوینا وی و سنه مه بوی بچن و یه که نهچن نه پیشمه ری سنه
سومار یه کهن ئیوه پیشان یه لین کاژیکن و نابیه همینه باشه یه مه توانيمان شهود شهر کفره قایه مانانه
ده ریزه کانی پیشمه رگه دهربکهین او گویشتمان بندره نهادا، که ریدا گئیکه ریده خوش یه که یستین یه که
عمر صالح منصور و ملازم محمد مان چون بو زیندروو یه گریته و تا پیشان بلیین ئیوه کاژیکن نابسو
عهیسنه ای او دهريان بکهین له پیشمه رگه یه تی .

لیمه له گمل همه مهور هولیکهاندا بو یه کیتی دیزه سیاسیه کانی کورهستانی باشورو له پیناوی
دهربه رزی کورد و کورهستاندا که به گله لیکی یه گرتوو پیک دیت، پیوسته به گهمری و بد (پرسار)
هره و داوا له بدر پرسارانی یه کورهستانمان بکهین که هیچ لایه کمان رهخنه و گلهیسی
میتو روی کور دایه تی نه هینه سه خومان و بهیه نکیان و یه ک دل همه مهور مان همه رچی له توانا ماندا
هدیه ئاراسته یه و ریگا یه بکهین که یه مان گهیمه سه رکه رتنی شورش که مان به سه روکایه تی
بارزانی .

له لایه کی ترهه پیوسته برا شیوعیه کانی لقی هورستان (قیاده هورکه زی) ش که هیزیکن ایه
کورهستانی باشورو دا و هات هر تیکوشه رانیکی عتلدی له پیناوی بیروبا و هریکدا ترکی و نایه که
یه دهیل و هر جانه ی تیستای کورهستان بنهه بدهجا و له بدر روزنا کی یه و کورهستانی له حیزستاندا
روروی داوه و یه دهیل کا تهی شرکشی کورهستان ده یعنی به یه ک خستنی تیکوشاتی همه مهور لایه که
دلسوز بو یه مان چه کانی یه دهیل قواناعه ی همه یه ، چالان خوبیان له گمل همه مهور لایه کی دلسوزدا بو شده
هدیه سه بندوین . با هر له تیستاره له سه رکه رتنی پله کانی بمشیک له رزگاریماندا غربیه شهده
بکه وین ریگا له کاره ساتانه ببرین که به همیلک دور که و تنه و دوئه نایه تی کردنی یه که
حیزیه سیاسیه کانی و ولاتیک به سه رکه خلکی و ولاته دیت .

پیوسته راستگوین له گمل یه در وشماده دا که هر زیمان یه که یفده و دلهیسی و سزای میشو روی
یه که و قن نه هینه سه خومان .

هم تخته عصدا له خوزستانی
سی باشورو) ۰

سه رکه رتوو بیت ترودایه تی ل
باشورو که (خوئنکی زاتی)
سه رکه وتنی بو بیروبا و فری پیرزی کازی
مردن بو دوئه منانی

سه رکه دایه تی هوریمی باشورو
کاژیک
(کوئه لی ئازادی و زیانه و ده کیتی کورد)